

หน่วยที่

4

การเขียน ประเภทต่าง ๆ

การเขียนสรุปความ

การเขียนสรุปความ

หมายถึง การจับใจความสำคัญ
หรือสาระสำคัญ จากสารผ่านทักษะการฟัง
การดู หรือการอ่านให้ครบถ้วน จากนั้น
นำมาเรียบเรียงใหม่โดยใช้สำนวนภาษา
ของตน ด้วยข้อความที่สั้น กระชับรัด และ
ชัดเจน

การเขียนสรุปความจากการฟัง การดู หรือการอ่านแต่ละครั้ง ผู้รับสารควรต้องจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟัง ดู หรืออ่านให้ได้ โดยต้องรู้ว่าผู้รับสารต้องการสื่อสารอะไรเป็นประเด็นสำคัญ และอะไรคือประเด็นรองซึ่งขยายความประเด็นสำคัญนั้น เพื่อจะได้สามารถสรุปความเนื้อหาที่ฟัง ดู หรืออ่านได้

การฟัง การดู หรือการอ่านเพื่อสรุปความมีขั้นตอนดังนี้

๑. ขั้นฟัง ดู หรืออ่าน

ฟัง ดู หรืออ่านให้เข้าใจอย่างน้อย ๒ รอบ เพื่อให้ได้แนวคิด หรือสาระสำคัญของสารนั้น

๒. ขั้นคิด

คิดต่อไปว่า ประเด็นสำคัญของเรื่องมีความสัมพันธ์ กับสิ่งใดบ้าง จดสิ่งนั้น ๆ ไว้เป็นข้อความสั้น ๆ คิดวิธีที่จะเขียนสรุปความให้สั้น กระชับรัด และชัดเจน

๓. ขั้นลงมือเขียนสรุปความ

นำแนวคิด หรือสาระสำคัญของเรื่องมาเขียน เรียบเรียงใหม่ โดยใช้สำนวนภาษาของตนเอง ขัดเกลาและเรียบเรียงร่างข้อความที่สรุปให้ เป็นภาษาที่ดี สื่อความหมายได้แจ่มแจ้งชัดเจน

การสรุปความ

๑

ขั้นฟัง ดู อ่าน และคิด จับแนวคิดได้ ดังนี้

การหาเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนของลูกอย่างเดียว
ไม่พอ พ่อแม่ต้องเป็นผู้ประพฤติ ปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกด้วย
จึงนับเป็นการให้การศึกษาก็ถูกต้อง

๒

ขั้นเขียน

๒.๑ เมื่อฟัง ดู อ่านแล้ว ผู้เขียนต้องจดข้อความสั้นๆ ไว้ช่วยจำ ดังนี้
การศึกษาเป็นเรื่องสำคัญ
พ่อแม่หาเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาให้กับลูก
พ่อแม่เสียสละและควรยกย่อง
สิ่งที่จะทำให้ประสบความสำเร็จได้ต้องประกอบด้วย
ความรู้ และคุณธรรม
รักลูก ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูกด้วย

๒.๒ นำข้อความที่บันทึกไว้ มาเรียบเรียงใหม่ ดังนี้

คนที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตได้นั้น ต้องมีการศึกษาและ
คุณธรรมประกอบกัน เนื่องจากการศึกษาสามารถทำให้คนเก่งขึ้นได้
แต่การจะเป็นคนดีได้นั้นต้องอาศัยคุณธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว
ดังนั้นหน้าที่ของผู้เป็นพ่อและแม่ จึงไม่ใช่เพียงแค่ให้การศึกษาเท่านั้น
หากต้องเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติให้กับลูกด้วย

การเขียนอธิบาย

การเขียนอธิบายเป็นการเขียนประเภทหนึ่งที่นิยมใช้เขียนสื่อสารใน
ชีวิตประจำวัน เนื่องจากช่วยขยายความให้ผู้อ่านอ่านสารได้อย่างชัดเจนแจ่มแจ้ง
การเขียนอธิบายจึงต้องเน้นความถูกต้องและชัดเจน เพื่อให้สื่อสารกันได้อย่างเข้าใจ

ความหมายของการเขียนอธิบาย

การเขียนอธิบาย หมายถึง ลักษณะการเขียนเนื้อความให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ และรับรู้สารในเนื้อความนั้นอย่างแจ่มแจ้ง ชัดเจน และถูกต้อง เช่น การอธิบายวิธีใช้อุปกรณ์ต่างๆ การอธิบายขั้นตอน การทำอาหาร การอธิบายการดูแลรักษารถยนต์ หรือการอธิบายเปรียบเทียบของสองสิ่ง เป็นต้น

รูปแบบหรือลักษณะการเขียนอธิบายประเภทต่าง ๆ

๑

การเขียนอธิบายตามลำดับขั้นตอน

๒

การเขียนอธิบายด้วยการให้นิยามหรือคำจำกัดความ

๓

การเขียนอธิบายด้วยการยกตัวอย่าง

๔

การเขียนอธิบายด้วยการเปรียบเทียบ

๕

การอธิบายด้วยการให้เหตุผล

หลักการเขียนอธิบาย

เขียนด้วยภาษา
ที่เข้าใจง่าย ชัดเจน
และตรงไปตรงมา

กำหนดจุดมุ่งหมายในการเขียน
ให้ชัดเจน

เตรียมเนื้อเรื่อง

หลักการ
เขียนอธิบาย

เลือกลักษณะหรือกลวิธีการ
เขียนให้เหมาะสม

เตรียมข้อมูลในการเขียน

การเขียนบรรยาย

ความหมายของการเขียนอธิบาย

การเขียนบรรยาย หมายถึง ลักษณะการเขียน
เนื้อความด้วยการบอกเล่าเรื่องราว ข้อเท็จจริง หรือ
เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง หรือสิ่งที่เกิดขึ้น
อย่างต่อเนื่องกันโดยให้ผู้อ่านเข้าใจความเป็นมา
ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร เสมือนกับผู้อ่าน
ร่วมอยู่ในเหตุการณ์นั้นด้วย เช่น การเล่าเรื่อง
การบันทึกต่าง ๆ บทความวิชาการ

หลักการเขียนบรรยาย

๑

เลือกเรื่อง และกำหนดขอบเขตของเรื่องในการเขียนแต่ละครั้ง
ผู้บรรยายควรเลือกเรื่อง และกำหนดขอบเขตของเรื่องใน
การเขียนแต่ละครั้งก่อน

๒

วางโครงเรื่อง ผู้บรรยายควรจัดลำดับความสำคัญในการเขียน
เรื่องนั้น ๆ ให้ชัดเจน เช่น ลำดับเหตุการณ์ตามเวลา หรือ
เรียงลำดับตามความสำคัญ

๓

เรียบเรียงเรื่องราวด้วยภาษาที่กะทัดรัด ชัดเจน ได้ใจความสำคัญ
ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา

